

Stanovisko emeritního předsedy České národopisné společnosti
PhDr. Daniela Drápaly, Ph.D., k výrokům
doc. PhDr. Zdeňka Uherka, CSc.

V rozhovoru publikovaném v periodiku Cargo v roce 2014¹ je zaznamenán výrok předsedy České asociace pro sociální antropologii doc. PhDr. Zdeňka Uherka, CSc., bezprostředně se dotýkající aktivit vrcholné profesní organizace českých etnologů České národopisné společnosti, z. s.: „*V podmínkách České republiky, kde byla v minulosti jedinou profesní organizací Národopisná společnost, je založení CASA symbolickým počinem, který má určitou hodnotu. Další etnologové udělali zajímavý krok stejným směrem. K mému překvapení se ČNS stala letos členem WCAA. Vzhledem k tomu, že ještě před založením CASA jsme se domluvili s ČNS, že jsme se stali součástí této zastřešující organizace, a že se tento krok nesetkal s konsenzuálním porozuměním z toho důvodu, že tvoříme jiný obor, jsem více než udiven touto změnou (ČR je proto zastoupena ve WCAA dvěma organizacemi, což je vcelku ojedinělý světový precedens).*“

Vzhledem k tomu, že souběh událostí, které jsou ve výše citovaném textu uvedeny, spadají do funkčního období, během něhož jsem v letech 2008 až 2014 zastával post předsedy ČNS, považuji za nezbytné se k výrokům kolegy Zdeňka Uherka vyjádřit.

Podnět ke vstupu České národopisné společnosti do *World Council of Anthropological Associations* (dále již jen WCAA) vzešel z neformálního rozhovoru s tehdejší předsedou polské sesterské společnosti (Polskie Towarzystwo Ludoznawcze) a zároveň členem exekutivy WCAA (posléze v letech 2012–2014 předsedou WCAA) prof. dr. hab. Michałem Buchowskim, který se odehrál v Opole v září 2011 během 87. valného shromáždění PTL. Při dalším jednání exekutivy ČNS, které se uskutečnilo 5. ledna 2012, vyslovil Hlavní výbor souhlas „*se zapojením ČNS do World Council of Anthropological Associations, kontaktováním WCAA pověřena E. Románková.*“² V následujících měsících probíhaly konzultace s ústředím WCAA, ČNS v té době čekala na schválení aktuálních stanov ze strany Ministerstva vnitra ČR a zároveň zajišťovala nezbytné anglické překlady oficiálních dokumentů ČNS. Na jednání HV ČNS 19. června 2013 v Praze oznámila Eva Románková, tehdejší pověřenec pro zahraniční styky, ukončení kompletace veškerých materiálů, které byly posléze odeslány na oficiální adresu sekretariátu WCAA.³

Nedlouho po Valném shromáždění ČNS v Plzni v září 2014 obdržela ČNS oficiální stanovisko WCAA o přijetí za řádného člena. V mezičase jsem od doc. PhDr. Zdeňka Uherka, CSc., obdržel e-mailovou zprávu, v níž se dotazoval: „*Dostal jsem dotaz z EASA, že do WCAA se hlásí nějaká Ethnological Society z České republiky, abych jim napsal, co by to mohlo být. Jedná se o Národopisnou společnost?*“⁴ Má odpověď odeslaná ještě téhož dne

¹ What is "National" in National Anthropological Associations? An Interview with Zdeněk Uherek and Juraj Podoba. Cargo. Journal for Cultural and Social Anthropology 12, 2014, č. 1–2, s. 63–73.

² Zápis z 2. jednání Hlavního výboru ČNS z 5. ledna 2012 (archivován ve spisovém fondu České národopisné společnosti v Praze).

³ Zápis ze 7. jednání Hlavního výboru ČNS z 19. června 2013 (archivován ve spisovém fondu České národopisné společnosti v Praze).

⁴ E-mailová zpráva pojmenovaná *dotaz z EASA* odeslaná z adresy uherek@eu.cas.cz dne 4. 9. 2014 v 18:32 hod.

potvrzovala identitu žadatele, kterým byla Česká národopisná společnost.⁵ Byla to pouze tato jediná elektronická komunikace, která se ve věci členství ČNS v uvedené světové organizaci odehrála. Během mého působení ve funkci předsedy ČNS (2008–2014) neproběhla žádná jiná oficiální nebo neoficiální jednání či konzultace mezi mnou a zástupci CASA, která se v této době ustavovala jako samostatná vědecká společnost (za člena Rady vědeckých společností byla přijata v roce 2010, s čímž ČNS vyslovila na plenárním zasedání souhlas). Obdobně nebyl v této věci kontaktován ani předchozí předseda České národopisné společnosti doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D. (činný ve funkci v letech 2002 až 2008).

Je tedy patrné, že výroky doc. PhDr. Zdeňka Uherka, CSc., vztahující se k údajné domluvě mezi CASA a ČNS publikované v periodiku Cargo se nezakládají na pravdě. Obdobně je nesprávná interpretace, že „ČR je proto zastoupena ve WCAA dvěma organizacemi, což je vcelku ojedinělý světový precedens.“ Prosté nahlédnutí na oficiální webové stránky WCAA⁶ dokládá, že reprezentace jednoho státu prostřednictvím dvou odborných institucí není záležitostí ojedinělou (např. Francii zastupuje *Association Française d’Ethnologie et d’Anthropologie* – AFEA i *Association Française des Anthropologues* – AFA, Indii *Indian Anthropological Association* – IAA i *Indian Anthropological Society* – Calcutta, Itálii *Associazione Nazionale Universitaria degli Antropologi Culturali* – ANUAC a *Istituto Italiano di Antropologia* – ISItA atd.).

V Brně 19. 9. 2016

PhDr. Daniel Drápala, Ph.D.
emeritní předseda České národopisné společnosti

⁵ E-mailová zpráva pojmenovaná *Re: dotaz z EASA* odeslaná z adresy drapala@phil.muni.cz dne 4. 9. 2014 v 21:08 hod.

⁶ <http://www.wcaanet.org/members.shtml> (přistoupeno 19. 5. 2016).